

BYGHERRERS PLIGTER OG ANSVAR

Den ny bygherrebekendtgørelse trådte i kraft den 1. januar 2009. Det forventes, at der vil ske yderligere ændringer i bekendtgørelsen inden udgangen af 2009. Der vil blive udsendt et revideret faktablad, når indholdet i den kommende bekendtgørelse er afklaret.

Dette faktablad giver gode råd til bygherrer, rådgivere, projekterende og entreprenører om, hvordan bygherren kan leve op til reglerne om bygherrers pligter og ansvar.

Bygherre

Bygherren er den, der betaler for at få udført et bygge- og anlægsarbejde.

Et bygge- og anlægsarbejde omfatter ifølge arbejdsmiljøloven

1. arbejde, der udføres i forbindelse med opførelse og ændring af bygninger og konstruktioner, herunder montagearbejder
2. opførelse og ændring af veje, tunneler, broer, havne og lignende anlæg
3. grave- og jordarbejde i forbindelse med bygge- og anlægsprojekter
4. rør- og kabellægning
5. reparations- og vedligeholdelsesarbejder af bygge- og anlægsprojekter
6. nedbrydning og demontering af bygge- og anlægsprojekter

Bygherren skal medvirke til, at arbejdet på byggepladsen kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Ifølge bekendtgørelsen har bygherren derudover pligt til at afgrænse sikkerhedsforanstaltningerne i fællesområderne og koordinere sikkerhedsarbejdet i både projekterings- og byggefasen. Bygherren har endvidere pligt til at anmelde byggepladsen til Arbejdstilsynet, hvis bygge- eller anlægsarbejdet har et vist omfang. Endelig har bygherren på større eller særligt farlige byggepladser ansvaret for at få udarbejdet en plan for sikkerhed og sundhed (PSS).

Hvis der kun er én virksomhed på pladsen, skal arbejdsgiveren, der udfører særligt farligt arbejde, sørge for at få udarbejdet en skriftlig arbejdsplan med en vurdering, der kan sikre, at arbejdet kan udføres forsvarligt.

Afgrænsning af sikkerhedsforanstaltningerne i fællesområderne

I projekteringsfasen, og inden byggepladsen er etableret, skal bygherren med bistand fra sin arbejdsmiljøkoordinator sørge for at afgrænse, hvor og hvornår på byggepladsen der vil være flere virksomheder beskæftiget samtidigt. Afgrænsningen er en del af plan for sikkerhed og sundhed (PSS) og skal derfor ske i projekteringsfasen.

Bygherren eller bygherrens arbejdsmiljøkoordinator skal aftale med de enkelte arbejdsgivere, hvem der har ansvaret for at etablere, vedligeholde og fjerne sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne, fx rækværk, belysning, stilladser og ventilationsanlæg. Det skal også aftales, hvem der skal sørge for velfærdsforanstaltninger, orden og ryddelighed, snerydning, grusning og fjernelse af affald. Alle aftaler skal fremgå af plan for sikkerhed og sundhed (PSS).

Hvis det under arbejdet konstateres, at afgrænsningen er mangelfuld, skal der foretages en supplerende afgrænsning.

Eksempler på fællesområder:

- ▶ Arbejdsområder, hvor flere virksomheder udfører arbejde samtidigt
- ▶ Arbejdsområder, der samtidig er adgangsvej for andre, herunder kunder, brugere eller lign.
- ▶ Færdsels- og adgangsveje
- ▶ Skurbyen
- ▶ Materialepladser
- ▶ Affaldspladser
- ▶ Gangbroer
- ▶ Stilladser
- ▶ Indhegning og skiltning
- ▶ Orienteringsbelysning
- ▶ Fremføring af forsyning - el og vand

Det er en fordel for både bygherre og tilbudsgivere, at afgrænsning af sikkerhedsopgaverne i fællesområderne er beskrevet i udbudsmaterialet, så udgifter til arbejdsmiljøarbejdet kan indregnes i tilbudspriserne.

Koordinatorer af arbejdsmiljøarbejdet

Hvis det forventes, at der i byggefasen vil være mere end én arbejdsgiver til stede på byggepladsen samtidigt, skal bygherren udpege én eller flere arbejdsmiljøkoordinatorer.

Bygherrebekendtgørelsen skelner mellem:

1. Koordinator til koordinering af sikkerhed og sundhed under projekteringen af bygge- og anlægsprojektet
2. Koordinator til koordinering af sikkerhed og sundhed under udførelsen af bygge- og anlægsarbejdet

Det er angivet i bygherrebekendtgørelsen, hvilke opgaver de to koordinatorfunktioner skal udføre, men koordinatoren træffer beslutninger og handler i øvrigt på bygherrens vegne.

Ved mindre byggerier bør det overvejes at udpege én person til at varetage begge koordinatorfunktioner.

For at lette forståelsen af forskellen mellem de to typer koordinatorer skelnes der i det følgende mellem:

Bygherrebekendtgørelsen	Betegnelse
Koordinator til koordinering af sikkerhed og sundhed under projekteringen af bygge- og anlægsprojektet	Arbejdsmiljøkoordinator (P)
Koordinator til koordinering af sikkerhed og sundhed under udførelsen af bygge- og anlægsarbejdet	Arbejdsmiljøkoordinator (B)

Krav til koordinatorer af arbejdsmiljøarbejdet

Byggeplads med mere end 1 arbejdsgiver	Lille byggeplads (Under 5 personer samtidigt)	Mellemstor byggeplads (Mellem 5-10 personer samtidigt)	Stor byggeplads (Over 10 personer samtidigt)
<p>Krav til arbejdsmiljøkoordinatorer</p> <p>Arbejdsmiljøkoordinator (P) skal udpeges, inden projekteringen af det aftalte byggeanlægsprojekt igangsættes. Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal udpeges, inden byggepladsen etableres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sagkyndig viden om byggeri ▶ Kendskab til byggeriets aktører 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sagkyndig viden om byggeri ▶ Kendskab til byggeriets aktører ▶ Viden om byggeriets arbejdsmiljø 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sagkyndig viden om byggeri ▶ Kendskab til byggeriets aktører ▶ Viden om byggeriets arbejdsmiljø ▶ Praktisk ledererfaring i byggeri ▶ Gennemført godkendt koordinatoruddannelse

Arbejds miljøkoordinering under projekteringen

Kravet om koordinering af sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen er nyt. Bygherren bør derfor sammen med sin rådgiver og den projekterende drøfte, hvordan arbejds miljøkoordinator (P) skal varetage sine opgaver under projekteringen.

Erfaringer fra arbejdet på byggepladser og et godt kendskab til den arbejds miljømæssige bygbarhed er nødvendige for at kunne blive udpeget som arbejds miljøkoordinator under projekteringen.

Hvis der udpeges flere arbejds miljøkoordinatorer under projekteringen, skal bygherren i sine aftaler sikre, at alle koordinationsopgaver bliver udført.

Arbejds miljøkoordinator (P) skal i forbindelse med projektering, undersøgelse og udarbejdelse af byggeprojektet tage hensyn til forebyggelse af sikkerheds- og sundhedsrisici. Det gælder især:

- ▶ Arkitektoniske, tekniske og organisatoriske valg, der sikrer en hensigtsmæssig planlægning og rækkefølge af de forskellige arbejder og arbejdsfaser
- ▶ Vurdering af den periode, som skal afsættes til udførelse af de forskellige arbejder eller arbejdsfaser
- ▶ Arbejds miljøkoordinator (P) skal for de enkelte valg afklare, om der i tilstrækkelig grad er taget hensyn til den arbejds miljømæssige bygbarhed på selve byggepladsen, fx:
  - beskrive, hvor der vil være særligt farligt eller sundhedsskadeligt arbejde
  - beskrive, hvor der forventes anvendt egnede tekniske hjælpemidler, så tunge manuelle løft undgås
  - beskrive forhold, der indskrænker arbejdsgiverens mulighed for at anvende almindeligt forekommende tekniske hjælpemidler, arbejds metoder og materialer m.v.
  - præcisere og justere tidsplan, så den tager hensyn til arbejdets karakter, fx komplicerede processer, hvor arbejds miljørisici er vanskelige at forebygge
  - angive og justere rækkefølgen af de forskellige arbejder
  - afgrænsning af sikkerhedsforanstaltningerne i fællesområderne
  - sikre samarbejde og kommunikation mellem de projekterende om vilkår og konsekvenser for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen

Bygherren skal gennem sine aftaler med arbejds miljøkoordinator og projekterende sikre, at koordineringen starter, når projekteringsfasen iværksættes, fx når udarbejdelsen af tegningsmateriale og beregninger sættes i gang.

Arbejds miljøkoordinator (P) skal udarbejde en journal, hvis der skal tages særlige hensyn til sikkerhed og sundhed i forbindelse med fremtidige arbejder, fx ombygning, nedrivning, reparations- eller vedligeholdelsesarbejder.

Journalen skal sikre, at der i projekteringen er taget højde for, at det efterfølgende drifts- og vedligeholdelsesarbejde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvareligt. Journalen kan fx beskrive problemer med pudsnings af vinduer eller vedligeholdelse af ventilationsanlæg, som er vanskeligt tilgængelige, og hvor almindeligt kendte metoder ikke kan anvendes. Journalen skal foreligge, når hele projekteringen er afsluttet.

Arbejdsmiljøkoordinator (P) udarbejder bygherrens plan for sikkerhed og sundhed (PSS), der bl.a. skal indeholde en organisationsplan, en byggepladstegning og en tidsplan samt specifikke foranstaltninger vedrørende særligt farligt arbejde. PSS udgør (i den næsten færdige form) en del af udbudsmaterialet. Den færdige udgave af PSS skal være klar, inden byggepladsen etableres.

Udbydes projektet uden krav om skriftlig PSS, skal alle nødvendige angivelser om sikkerhed og sundhed være beskrevet i projektet materialet.

I forbindelse med udarbejdelsen af PSS skal det sikres:

1. at eksisterende installationer i jorden identificeres, kontrolleres, sikres og afmærkes, inden arbejdet påbegyndes
2. at eventuelle særlige risici på arealet identificeres, vurderes, forebygges og afmærkes, inden arbejdet iværksættes
3. at nødvendige tekniske installationer etableres og fremføres rettidigt til brugsstederne samt at installationerne løbende kontrolleres og vedligeholdes
4. at færdsel på byggepladsen på ethvert tidspunkt kan foregå under fuldt forsvarelige forhold, herunder med den nødvendige belysning samt renholdelse og glatførebekæmpelse af færdselsveje
5. at egnede tekniske hjælpemidler kan anvendes i nødvendigt omfang
6. at materialer kan afsættes på hensigtsmæssig plads og på stabilt underlag
7. at i områder, hvor der udføres arbejdsprocesser, der indebærer særlige risici (fx støjende arbejde), skal arbejde så vidt muligt udføres på tidspunkter eller steder, hvor der ikke er andre personer
8. at der er fastsat procedure for løbende kontrol med installationer, sikkerhedsforanstaltninger og eventuelle særlige risici m.v.
9. at der om nødvendigt er fastsat en samordning af beredskabs-, evakuerings- og øvelsesplaner

Ved arbejde på byggepladser med flere arbejdsgivere og færre end 10 personer samtidig på byggepladsen skal der kun udarbejdes en skriftlig PSS for de arbejder, der er omfattet af listen over særligt farligt arbejde.

Hvis arbejdet er omfattet af listen over særligt farligt arbejde, og der er flere end én arbejdsgiver på pladsen, skal der altid udarbejdes PSS for dette arbejde. Arbejdsgiveren skal i forbindelse med det særligt farlige arbejde udarbejde en skriftlig vurdering, hvor de særlige sikkerheds- og sundhedsforanstaltninger fremgår. Arbejdsmiljøkoordinator (B) indarbejder derefter de særlige foranstaltninger i PSS, fx krav til skiltning og brug af personlige værnemidler.

Liste over særligt farligt arbejde:

1. Arbejde, der indebærer særlig alvorlig risiko for at blive begravet, at synke ned eller at styrte ned på grund af aktiviteternes eller de anvendte arbejdsprocessers art eller på grund af arbejdspladsens eller bygningsværkers omgivelser
2. Arbejde, som udsætter arbejdstagerne for kemiske eller biologiske stoffer og materialer, som enten udgør en særlig fare for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed eller indebærer lovkrav om sundhedskontrol
3. Arbejde, der udsætter arbejdstagerne for ioniserende stråling, og som gør det nødvendigt at udpege kontrollerede og overvågede områder, som defineret i artikel 20 i EU-Rådets direktiv 80/836/Euratom
4. Arbejde i nærheden af højspændingsledninger
5. Arbejde, der indebærer fare for drukning
6. Arbejde i brønde og tunneler samt underjordisk arbejde
7. Arbejde under vand, til hvilket der anvendes dykkerudstyr
8. Arbejde i trykkammer
9. Arbejde, som indebærer anvendelse af sprængstoffer
10. Montering og demontering af tunge præfabrikerede elementer

Det er ligeledes en fordel at udarbejde PSS ved arbejde i nærheden af stærkt trafikerede områder (veje og jernbaner).

Arbejdsmiljøkoordineringen i projekteringsfasen afsluttes, når byggepladsen er etableret, med mindre projekteringen fortsætter ind i byggefasen. Hvis der foretages projektering i byggefasen, skal arbejdsmiljøkoordineringen af projekteringen også fortsætte. PSS skal derfor ajourføres, efterhånden som projekteringen og byggeriet skrider frem.

Arbejdsmiljøkoordinering under bygge- anlægsarbejdet på store byggepladser (flere end 10 personer samtidigt)

Når byggepladsen er etableret, overtager arbejdsmiljøkoordinator (B) koordineringen af sikkerhed og sundhed.

Arbejdsmiljøkoordinator (P) i projekteringsfasen og arbejdsmiljøkoordinator (B) i byggefasen kan være samme person, fx ved mindre byggearbejder. Hvis arbejdsmiljøkoordinator (B) overtager opgaven fra en anden person,

er det vigtigt at afsætte tid til overdragelsen af koordinatorfunktionen fra arbejdsmiljøkoordinator (P).

Hvis der udpeges flere arbejdsmiljøkoordinatorer, skal bygherren i sine aftaler sikre, at alle koordinationsopgaver bliver udført. Det skal klart fremgå i plan for sikkerhed og sundhed (PSS), hvilke personer der er arbejdsmiljøkoordinatorer (B), og hvilke områder hver arbejdsmiljøkoordinator (B) har ansvaret for.

Bygherren skal sørge for, at arbejdsmiljøkoordinator (B) bl.a. gennem sikkerhedsmøder koordinerer arbejdsgivernes sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger i fællesområderne. Koordineringen kan desuden ske ved den almindelige planlægning, fx på formandsmøder.

Arbejdsgiveren har ansvaret for, at arbejdet udføres i overensstemmelse med arbejdsmiljøreglerne, herunder anvender de korrekte forebyggelsesprincipper og overholder de indgåede aftaler med bygherren.

Arbejdsmiljøkoordinator (B) indkalder på vegne af bygherren arbejdsgiverne eller disses repræsentanter og sikkerhedsgrupperne på byggepladsen til sikkerhedsmøderne. Arbejdsmiljøkoordinator (B) bør indkalde repræsentanter for samtlige faggrupper på pladsen til sikkerhedsmøder.

Arbejdsmiljøkoordinator (B) leder sikkerhedsmøderne og sørger for, at der udarbejdes referat af møderne. Referatet sendes til mødedeltagerne, bygherren, alle arbejdsledere, virksomhederne på pladsen, sikkerhedsgrupperne og eventuelle tillidsrepræsentanter.

Ordinære sikkerhedsmøder afholdes mindst en gang hver 14. dag, helst i forbindelse med byggemøderne. Ekstraordinære møder afholdes, hvis der sker alvorligere ulykker, forgiftninger eller andre sundhedsskader eller tilløb hertil. Eller når der i øvrigt er behov for det, fx ved planlægning og projektering af særligt farligt arbejde.

Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal ved personlig tilstedeværelse på byggepladsen gennemføre en passende kontrol af aftalerne mellem bygherrer og arbejdsgivere. Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal også kontrollere, at alle overholder de beslutninger, der er truffet på sikkerhedsmøderne. Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal ligeledes kontrollere, at samarbejdet om sikkerheden i fællesområderne fungerer tilfredsstillende. Arbejdsgivere på byggepladsen skal tage hensyn til arbejdsmiljøkoordinators (B) anvisninger.

Som en del af den overordnede arbejdsmiljøplanlægning skal arbejdsmiljøkoordinator (B) sikre, at kun "beføjede personer" får adgang til byggepladsen. Det betyder, at kun virksomheder og personer med opgaver ifølge den godkendte tidsplan har adgang til byggepladsen.

Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal også sørge for nødvendige foranstaltninger for at sikre, at uvedkommende personer ikke får adgang til byggepladsen.

Koordinering under bygge- og anlægsarbejdet på alle byggepladser uanset størrelse

Bygherren skal sørge for, at arbejdsmiljøkoordinator (B) koordinerer:

1. Planlægningen af de forskellige arbejder eller arbejdsfaser, som skal udføres samtidigt eller efter hinanden. Planlægningen skal tage hensyn til de tekniske og organisatoriske valg, der er foretaget ved bygge- eller anlægsprojektet
2. Tilrettelæggelsen af samarbejdet mellem arbejdsgiverne i forbindelse med forebyggelsen af sikkerheds- og sundhedsmæssige risici. Det gælder også arbejdsgivere, der efterfølger hinanden på byggepladsen. Det kan fx være aftaler mellem arbejdsgiverne om, hvornår der udføres støjende eller støvende opgaver.
3. Arbejdsgivernes anvendelse af korrekte forebyggelsesprincipper
4. Arbejdsgivernes anvendelse af PSS, når det er påkrævet
5. Arbejdsgivernes kontrol med, at arbejdsprocesserne gennemføres efter forskrifterne, fx at aftalte tidsplaner med respektive arbejdsgivere ikke kolliderer

Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal kontrollere, at arbejdsgiverne foretager nødvendige foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under udførelsen af bygge- og anlægsarbejde. Det gælder især:

1. Opretholdelse af orden og tilfredsstillende hygiejniske forhold på byggepladsen
2. Valg af placering af arbejdspladserne, der tager hensyn til adgangsforholdene til disse arbejdspladser og færdselsveje eller -områder på byggepladsen
3. Retningslinjer for håndtering af forskellige byggematerialer
4. Vedligeholdelse, kontrol før idriftsættelse og regelmæssig kontrol med installationerne m.v. for at undgå defekter, som kan påvirke arbejdstagernes sikkerhed og sundhed
5. Afgrænsning og indretning af områder til oplagring og opbevaring af materialer, navnlig hvis det drejer sig om farlige stoffer eller produkter
6. Retningslinjer for fjernelse af farlige affaldsstoffer
7. Oplagring og fjernelse eller bortledning af affald og murbrokker
8. Tilpasning af den faktiske tid, som skal anvendes på de forskellige typer arbejde eller arbejdsfaser, efterhånden som arbejdet på byggepladsen skrider frem
9. Samarbejdet mellem arbejdsgivere og selvstændige
10. Samspillet med de aktiviteter, der foregår på eller i nærheden af det sted, hvor byggepladsen befinder sig

Arbejdsmiljøkoordinator (B) bør også kontrollere, at nødvendige personlige værnemidler, fx støvmasker, høreværn og øjenskyllleanlæg er tilgængelige.

Plan for sikkerhed og sundhed på byggepladsen - PSS

Formålet med PSS er at sikre, at alle, der arbejder på pladsen, har et godt arbejdsmiljø. Planen kan samtidigt være et godt styringsredskab for byggeledelsen.

Byggepladsens størrelse Arbejdets farlighed	Flere arbejdsgivere med i alt 1-10 ansatte samtidigt	Flere arbejdsgivere med flere end 10 ansatte samtidigt
Almindelige sundheds- og sikkerhedsrisici	Ikke krav om skriftlig plan for sikkerhed og sundhed (PSS)	Krav om skriftlig plan for sikkerhed og sundhed (PSS)
Særligt farligt arbejde	Krav om skriftlig plan for sikkerhed og sundhed (PSS), men kun for det særligt farlige arbejde	Krav om skriftlig plan for sikkerhed og sundhed (PSS)

Det er en god idé at udarbejde en PSS ved de fleste byggeprojekter, bortset fra helt små og ufarlige byggerier.

PSS skal udarbejdes i projekteringsfasen og skal være færdig, inden byggepladsen er etableret. PSS skal løbende ajourføres af arbejdsmiljøkoordinator (B) med input fra entreprenørerne/arbejdsgiverne. Planen skal samtidig være tilgængelig for alle på pladsen.

Arbejdsgiverne har ansvaret for, at samarbejde med øvrige arbejdsgivere på samme byggeplads fungerer bedst muligt. Arbejdsmiljøkoordinator (B) skal medvirke til, at den enkelte arbejdsgiver indgår i et positivt samarbejde om nødvendige arbejdsmiljøforanstaltninger med de øvrige arbejdsgivere, således at arbejdet til enhver tid kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Indholdet i PSS

Plan for sikkerhed og sundhed udarbejdes i projekteringsfasen og skal som minimum omfatte:

1. En organisationsplan
2. En byggepladstegning
3. En tidsplan
4. En angivelse af færdselsområderne
5. En angivelse af de områder, hvor der vil blive udført arbejde af flere arbejdsgivere og deres ansatte
6. En angivelse af de fælles sikkerhedsforanstaltninger, der etableres i fællesområderne
7. En afgrænsning af de områder, hvor arbejdet medfører særlige risici

fortsat

8. En procedure for løbende kontrol med installationer, sikkerhedsforanstaltninger og eventuelle særlige risici m.v.
9. En angivelse af hvem, der forestår en eventuel planlagt løbende kontrol og samordning af beredskabs-, evakuerings- og øvelsesplaner
10. Specifikke foranstaltninger vedrørende evt. særligt farligt arbejde

Organisationsplanen består af en liste over de implicerede parter med relevante informationer: oplysninger om den enkelte entreprenør, herunder CVR-nr., adresse og relevante telefonnumre, navneliste over kontaktpersoner, øvrig telefonliste, diagram med byggepladsens sikkerhedsorganisation og et afsnit med de enkelte personers opgaver. Desuden bør bygherren eller arbejdsmiljøkoordinatoren (P) udarbejde overordnede mål for byggeriets arbejdsmiljøstandard.

Byggepladstegningerne skal vise, hvor der er:

1. Eksisterende risici på arealet og hvilke risici
2. Adgangs-, transport- og flugtveje
3. Kran, hejs og stilladser
4. Afsat plads til materialedepoter, midlertidige værksteder og affaldscontainere
5. Afsat plads til velfærdsforanstaltninger
6. Tilslutning til el, vand og kloak
7. Alarm-, brand-, rednings- og førstehjælpsudstyr

Tidsplanen skal angive:

1. Hvornår den enkelte arbejdsgiver har arbejdsopgaver på byggepladsen
2. Hvor meget tid, der er afsat til de enkelte arbejder eller arbejdsfaser
3. I hvilke perioder der skal foregå arbejde, som medfører særlig fare
4. Hvornår og hvor (på byggepladstegningerne) hver enkelt arbejdsgiver kan oplagre materialer og tekniske hjælpemidler, opstille skure o.l., henlægge affald, tilslutte sit materiel til el, vand, kloak m.v. og benytte transport- og adgangsveje, stilladser og andre fælles foranstaltninger

Er der fx tale om et byggeri, vil det normalt være nødvendigt med byggepladstegninger, der hver for sig angiver:

1. Indretningen for den periode, hvor der arbejdes i jorden med kloak og betonarbejde
2. Hvordan pladsen er indrettet under opførelse af råhuset
3. Hvordan pladsen og bygningerne er indrettet og anvendt i de enkelte etager

Arbejdsmiljøkoordinator (B) ajourfører PSS, herunder organisationsplan, byggepladstegning og tidsplan, efterhånden som arbejdet på byggepladsen skrider frem, og ændringer foretages. Planens status og ajourføring bør være et fast punkt på sikkerhedsmøderne.

Arbejdsmiljøkoordinator (B) foretager tilpasninger af journal, hvis der sker ændringer.

Planen skal i hele byggeperioden være tilgængelig for de ansatte og arbejdsgiverne på byggepladsen.

Anmeldelse af byggepladsen til Arbejdstilsynet

Inden byggepladsen er etableret, skal bygherren anmelde byggeprojektet til det regionale arbejdstilsynscenter, hvis

1. arbejdets forventede varighed overstiger 30 arbejdsdage og mindst 20 ansatte er beskæftiget samtidigt, eller
2. den formodede arbejdsmængde overstiger 500 manddage.

Anmeldelsen skal ske gennem digital indberetning via www.virk.dk eller på Arbejdstilsynets blanket. En kopi af anmeldelsen skal opsættes et synligt sted på byggepladsen.

Anmeldelse af byggepladsen til anden myndighed

Visse anlægsarbejder skal skriftligt anmeldes til kommunen, inden arbejdet igangsættes. Det gælder for:

- ▶ asfaltanlæg
- ▶ anlæg for behandling af forurenede jord
- ▶ nedknusningsanlæg for byggematerialer
- ▶ bygningsnedrivning og andre støvfrembringende eller støjende aktiviteter
- ▶ støv- eller støjfrembringende facadebehandling
- ▶ overfladebehandling af fritstående konstruktioner

Dette faktablad er udarbejdet af BAR Bygge & Anlæg i samarbejde med Bygherreforeningen i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører og Danske Arkitektvirksomheder.

Faktabladet har været forelagt Arbejdstilsynet, der har vurderet, at indholdet i faktabladet ikke strider mod arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet faktabladet, som det foreligger, og har ikke taget stilling til, om det dækker samtlige relevante emner inden for det pågældende område.

Få mere at vide

På www.bar-ba.dk/ kan du læse og printe branchevejledninger og andet materiale om arbejdsmiljø.

De vigtigste vedr. bygherrers pligter og ansvar er:

- 132016 Byggepladsens plan for sikkerhed og sundhed
- 132012 Håndbog for sikkerhedsgruppen - bygge & anlæg
- 132080 Byggeriets sikkerhedsmålinger
- 132064 Bygningsrenovering
- 132076 Når bygherren går foran
- 132085 Vinterforanstaltninger
- 132093 Når du støder på asbest. Regler og baggrund
- 132094 Når du støder på asbest. Sådan gør du!
- 132074 Arbejdsmiljø på byggepladsen
- 132090 Håndtering af gipsplader
- 132066 Håndtering af facadeelementer – vinduer og døre

Vejledningerne kan også fås hos din organisation eller købes hos:
www.arbejdsmiljøbutikken.dk

Andre hjemmesider fra BAR Bygge & Anlæg:
www.bygergo.dk
www.byggeproces.dk
www.forebyg.nu
www.styrpaastofferne.dk
www.trivsel.bar-ba.dk